

در مرحله فراخوان ایده برای انتخابات هستیم

صفحه ۲ را بخوانید

به تولیدکننده که امیدی نیست، در پخش صداوسیما چه خبر است؟

سانسور شادی گل پخش تحقیر مردم

فرهیختگان

روزنامه خبری، تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
تهران ۴۰۰۰ تومان
شهرستانها و واحدهای دانشگاهی ۵۵۰۰ تومان

شماره مسلسل ۳۹۴۵
دولتیه ۲۴ آذر ۱۳۹۹
۲۸ ربيع الثانی ۱۴۴۲
۱۴ دسامبر ۲۰۲۰
شماره ۳۲۰۷

WWW Dec 2020 | vol.12 | No. 3207 | 16 Pages

با وجود سقوط شدید بورس در اواسط تابستان ۹۹ تعداد شهروندان ایرانی که همچنان وارد بازار می شوند، اعجاب انگیز است

دو میلیون کد جدید پس از سقوط بورس

درباره «منک» فیلم جدید دیوید فینچر

تاریخ سینما آنطور که ما می پسندیم!

۱۷، ۱۶

مدیرکل آزمایشگاهها و مراکز تحقیقاتی دانشگاه آزاد در گفت وگوبا «فرهیختگان»:

آغاز به کار ۵ مرکز تحقیقاتی جدید دانشگاه آزاد همزمان با هفته پژوهش

۱۶

«فرهیختگان» زوایای پنهان تغییر موازنه در قره باغ را بررسی کرد

توپ برقراری موازنه قوا در زمین «آذربایجان»

۱۷

یادداشت

ترک فعل پرچالش قوه قضائیه

آن یا تلاش مجدد برای تمدید استجازه توسط رهبر انقلاب یا ادامه رسیدگی براساس عموم قوانین دادرسی کیفری و حقوقی. تجربه قانونگذاری در کشور و رفتارهای مشابه دولت ها تاکنون در لوائح مختلف، از جمله فشارهای دولت یازدهم در تصویب لایحه مربوط به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، نشان دهنده این است که تصویب عجلانه لوائح و مصوبات مهم سبب بروز مشکلات متعدد در کشور می شود. در مورد لایحه دادگاه های ویژه مفاسد اقتصادی نیز پروضاح است که فشار بر مجلس جهت تسریع در تصویب لایحه و عدم توجه به ابعاد کارشناسی آن، موجب تصویب لایحه ای می شود که سبب آشفتگی بیشتر نظام حقوقی خواهد شد و در آینده رسیدگی قضایی در نظام حقوقی ما را با چالش های جدی روبه رو خواهد کرد.

موافقت رهبری با درخواست تمدید استجازه از سوی قوه قضائیه نیز در هاله ای از ابهام است. از طرفی ضعف این قوه در تدوین لایحه پیش از انقضای مهلت استجازه اول منجر به درخواست استجازه دوم شده و از طرف دیگر محدودیت های استجازه دوم نشان دهنده تاکید رهبر انقلاب بر طی مسیر قانونی برای این موضوع است که عدم انجام آن تا پایان استجازه دوم، ضعف این قوه در عمل به تکالیف خود را نمایان می سازد و موجب مخدوش شدن اعتبار آن خواهد شد.

البته قوای مجریه در دوره های مختلف، به جای عمل به تکالیف قانونی خود مکررا به جایگاه و حکم رهبری متوسل شده اند که اغلب نیز مورد موافقت ایشان واقع شده است و در شرایط کنونی نیز به نظر می رسد قوه قضائیه قصد دارد مانند دولت ها ضعف خود را از این طریق بپوشاند. اما ادامه رسیدگی براساس عموم قوانین دادرسی کیفری و حقوقی نیز چون به لحاظ رسانه ای موجب ناراضی عمومی از روند فعالیت قوه قضائیه خواهد شد، به نظر می رسد اصلا مورد پسند این قوه واقع نشود؛ چراکه ناراضیاتی فعالان اجتماعی و افکار عمومی تلاش های دوساله تیم جدید مستقر در قوه قضائیه را برای ایجاد امیدواری عمومی نسبت به این نهاد مخدوش خواهد کرد.

با جمیع نکات فوق به نظر می رسد قوه قضائیه با چالشی جدی روبه رو خواهد شد که بهترین راه برون رفت از آن، فشار بر مجلس جهت تسریع در تصویب خواهد بود که پروضاح است در آینده نظام دادرسی کشور را دچار مشکلات جدی خواهد کرد؛ در نتیجه نه تنها از معضلات نظام قضایی کم نخواهد شد بلکه پیچیده شدن مشکلات نیز بعید نخواهد بود.

چندی پیش قوه قضائیه بار دیگر از رهبر انقلاب خواستار تمدید استجازه ایشان در خصوص دادگاه های ویژه مفاسد اقتصادی شد؛ استجازه ای که دوسال پیش برای اولین بار با درخواست رئیس قوه قضائیه وقت صادر شده بود.

اما این بار رهبر انقلاب در جواب درخواست رئیس قوه قضائیه صرفا با اصلاح بخشی از این استجازه و کاهش مدت آن به یک سال موافقت کردند. همان زمان بسیاری بر این باور بودند که رهبر انقلاب از ادامه روند فعالیت این دادگاه ها با اتکا به حکم ایشان مخالفت و خواستار اصلاح این روند و پیگیری آن در مسیرهای اصلی قانونگذاری هستند. همزمان با صدور این استجازه، سخنگوی قوه قضائیه در نشست خبری ۱۶ شهریورماه ۹۹ به خبرنگاران وعده داد تا سه ماه آینده قوه قضائیه لایحه قانونی مربوط به دادگاه های ویژه مفاسد اقتصادی را به مجلس تقدیم خواهد کرد؛ وعده سه ماهه ای که به نظر می رسد حاکی از برنامه ریزی این قوه برای بررسی و تقدیم لایحه و فراهم کردن شرایط تصویب آن پیش از اتمام استجازه یک ساله رهبری است. اما با این حال چند روزی است که از مهلت سه ماهه اعلامی از سوی سخنگوی قوه قضائیه گذشته ولی هنوز هیچ خبری در خصوص تهیه و ارائه لایحه مربوطه در مراجع معتبر منتشر نشده و مجلس شورای اسلامی نیز وصول این لایحه را اعلام نکرده است.

این سکوت خبری نشان از عدم پیگیری به موقع و مسئولانه قوه قضائیه برای طی مسیر قانونی اصلاح ساختارها جهت مبارزه با مفاسد اقتصادی است و معلوم نیست که وعده قوه قضائیه چه زمانی محقق خواهد شد.

تاخیر در تهیه این لایحه از طرفی موجب تاخیر در رسیدگی به آن و کاهش فرصت بررسی کارشناسی آن در مجلس شورای اسلامی خواهد شد و در انتهای دوره انقضای زمان استجازه اخیر، عملکرد قوه قضائیه را با چالش های جدی روبه رو خواهد ساخت و از طرف دیگر همزمانی انقضای مهلت استجازه با زمان بررسی لایحه در مجلس شورای اسلامی موجب فشار بر مجلس و عدم بررسی دقیق لایحه خواهد شد.

در این وضعیت قوه قضائیه مجبور به انتخابی بزرگ می شود؛ فشار بر مجلس جهت تسریع در تصویب لایحه بدون توجه به ابعاد کارشناسی

گفتگو

مهدی چمران در گفت وگوبا «فرهیختگان»:

معتقد به اجرای هر ایده ای برای افزایش مشارکت عمومی هستیم که تبدیل به قانون شود

فشارها بهره ببرند و مردم رای ندهند. اگر یک سال به عقب برگردیم مشاهده می کنیم در انتخابات مجلس آن طور که باید مشارکت عمومی شکل نگرفت گرچه اصولا میزان مشارکت در انتخابات مجالس در ادوار مختلف همین حدوده یا قدری بالاتر بوده است. اینها بحث اول است اما بحث دومی هم وجود دارد؛ اینکه ماجرای کرونا هم حالا مزید بر علت شده است. طبیعتا شرایط کرونا باعث می شود مردم کمتر در انتخابات شرکت کنند. با توجه به همین مساله هم دولت باید در این زمینه راه حل هایی را پیش بینی کند تا صف های طولانی و تجمعات در فرآیند برگزاری انتخابات زیاد نباشد و مردم بتوانند در کمال اطمینان از سلامتی خود در انتخابات مشارکت فعال داشته باشند.

ایده شما برای این شرایط چیست؟ هم برای سدل برگزاری انتخابات در شرایط کرونا و هم شور و شوق مردم برای شرکت در انتخابات؛ ایده شما چیست؟

این مساله نیاز به بررسی دقیق و کار مطالعاتی و علمی دارد و نمی توانیم همین طور بدون تحقیق لازم صحبت کنیم و بگویم مدل انتخابات به چه صورتی باید باشد. ولی پیشنهاد من براساس تجربه قبلی این است که می توانیم انتخابات شوراها و ریاست جمهوری را از هم جدا کنیم. شاید برخی با این مساله موافق نباشند اما به نظرم هزینه مادی و معنوی کمتری نسبت به برخی دیگر از ایده ها خواهد داشت. بینید انتخابات ریاست جمهوری انتخاباتی سراسری و ملی است، در مقابل اما انتخابات شوراها در واقع یک انتخابات محلی است که امروز سراسری برگزار می شود در حالی که می تواند محلی باشد. شورای شهر تهران و شورای شهر اصفهان ... هیچ ارتباطی با هم ندارد که الزاما مجبور باشیم همه آنها را در یک روز برگزار کنیم. علاوه بر این در انتخابات ریاست جمهوری مردم یک نفر را انتخاب می کنند

مهدی چمران، فعال سیاسی و رئیس سابق شورای شهر تهران در گفت وگوبا «فرهیختگان» چالش های انتخابات آتی ریاست جمهوری و شوراها شهر و روستا در خرداد ۱۴۰۰ را بررسی و مساله مشارکت در این انتخابات را ارزیابی کرد. مشروح این گفت وگو را در ادامه از نظر می گذرانید.

این روزها دغدغه میزان مشارکت در انتخابات آتی ریاست جمهوری و شوراها اسلامی شهر و روستا مطرح است. ارزیابی شما از این شرایط و میزان مشارکت در این انتخابات چیست؟

شرایط کنونی متاسفانه شرایطی نیست که به سادگی بتوانیم مردم را دعوت به مشارکت در انتخابات کنیم، به نظر می رسد حالت ناراحتی از دولت و بخش هایی از حکومت در جامعه و میان مردم وجود دارد لذا برای طیفی از مردم دل و دماغی برای شرکت در انتخابات نیست. از طرفی هر روز این فشارها زیاد می شود و بر ناراحتی مردم می افزاید. منتها در اینجا بحثی وجود دارد که باید برای مردم باز شود و آن اینکه علت این مشکلات به دلیل همان مساله انتخاب و کیفیت آن است. انتخابات در واقع برای این هدف برگزار می شود که مشکلات مردم رفع شود. در واقع برای رفع این مشکلات باید از انتخابات کمک گرفت و به عبارت دقیق تر و بهتر باید از انتخاب خوب کمک گرفت. در این میان اما یک بار این انتخابات هیجانی و احساسی انجام شده و اکنون هم نتیجه آن را شاهد هستیم. از این رو اگر بخواهیم این وضع را اصلاح کنیم باید این نکته را مدنظر داشته باشیم که با نیامدن پای صندوق و قهر با انتخابات این وضع اصلاح نمی شود بلکه با انتخاب اصلح و بهتر است که می توان این وضع را درست کرد. از دیدگاه بنده باید این را به دقت توضیح داد و البته توجه هم داشت که تداوم تلقی کنونی میان بخشی از جامعه چیزی است که شاید دشمنان از آن استفاده می کنند تا از این

انا لله و انا الیه راجعون

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت همکار عزیزمان آقای یوسف ابراهیمی را به خانواده محترم آن مرحوم و کلیه همکاران تسلیت عرض می نمایم. هرچند که تاب فراق و هجران سخت و دشوار است، لیکن تقدیر الهی را جز صبر و بردباری چاره ای نیست. از خداوند بزرگ برای آن مرحوم غفران و اسعه الهی و برای بازماندگان محترم صبری جمیل و اجری جزیل مسألت داریم. روحش شاد و یادش گرمی باد.

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

صدای نخبگان، نگاه جوانان FARHIKHTEGAN
روزنامه فرهیختگان WWW.FDN.IR
@farhikhtegandaily

